
ПОЛІТИЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КИТАЮ

ISSN 2616-7328 (Online), ISSN 2409-904X (Print)

Kitaĕznavĕi doslidžennâ, 2019, No. 1, pp. 54–63

doi: <https://doi.org/10.15407/chinesest2019.01.054>

UDC: 339.548

USA-CHINA TRADE WAR: CAUSES AND CONSEQUENCES FOR THE GLOBAL ECONOMY

V. Dergachova

Doctor of Economic Sciences, Professor

Management department

National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

37/1, Peremohy ave, Kyiv, Ukraine, 03056

dergacheva.viktoria@gmail.com

V. Goliuk

Ph.D (Economics), Associate Professor

Management department

National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

37/1, Peremohy ave, Kyiv, Ukraine, 03056

V_Goliuk@ukr.net

A. Zgurovsky

Ph.D (Economics), Associate Professor

Institute for applied system analysis

National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

37/1, Peremohy ave, Kyiv, Ukraine, 03056

dergacheva.viktoria@gmail.com

The goal of the paper is to study current US-China trade war and to analyze background of the dispute, impact of protectionist policies of the countries both on American and Chinese economies and on the whole world economy.

In the paper main reasons of the trade war were considered. These are the following: massive manufacture transfer from US to China, fast economic growth of export-oriented part of Chinese economy, that resulted in huge US trade deficit with China. US President, who has imposed a tariff raw to counter competition from China’s economy, has made the first step in this trade dispute. Chinese authorities reacted with a set of tit-for-tat tariffs against USA. Eventually this tariff dispute resulted in destructive trade war between the world’s two largest economies.

The research shows that US-China economic dispute will make mostly negative impact overall global economy. Economic growth is expected to slow down in Eurozone countries, Asian and Pacific region, especially China and Japan. Chinese economy have already demonstrated decline in GDP growth index. The trade war, followed by devaluation of Chinese

© 2019 V. Dergachova, V. Goliuk, A. Zgurovsky; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of *The Chinese Studies*. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Yuan and decreasing economic indexes, is worsening economic prognosis for the country. USA economy either is not expected to gain big bonuses from the trade war. Despite capitals running out of China to US American economic growth is slowing down. Economy of Eurozone countries is also expected to suffer from the trade dispute considering the significant contribution of international sector to European economic growth. Current trade dispute could open up new possibilities for Russia that could increase export of natural gas to China. Consequences of US-China trade war would be mostly negative for Ukraine.

Key words: USA, China, trade war, tariff, trade deficit

ТОРГІВЕЛЬНА ВІЙНА США І КИТАЮ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

В. В. Дергачова, В. Я. Голюк, О. М. Згуровський

Сучасний етап розвитку світового господарства характеризується перерозподілом сфер впливу на глобальній економічній арені. Швидкий випереджальний розвиток низки держав визначає необхідність переосмислення та ґрунтовного аналізу їхньої ролі на світових ринках. Серед економік нового тисячоліття з найшвидшим зростанням слід виокремити китайську економіку, внесок якої у зростання світового господарства, за оцінками Світового Банку, досяг 33,2 % у 2016 році [Го 2017]. Китай нині вважається головним драйвером світового економічного зростання. Розвиток експортного сектору китайської економіки за рахунок захоплення нею ринків, що традиційно належали розвинутим країнам (у тому числі США), сформували підґрунтя для американсько-китайської торговельної війни. Ескалація цього конфлікту вже чинить і чинитиме у майбутньому деструктивний вплив на усіх суб'єктів світового господарства (в тому числі й Україну), у той час як великої кількості бенефіціарів економічної війни не очікується.

Роль Китаю у світовій економіці та його торговельний конфлікт із США є предметом низки досліджень таких науковців, як Б. Айхенгрін, П. Вернівський, Д. Єфремов, А. Коваленко, Ю. Макогон, О. Мелих, В. Пчелінцев, Дж. Сакс, В. Свірський, Дж. Рікардс, Дж. Харді. Однак, незважаючи на високий рівень аналізу цієї проблематики, окремі аспекти впливу торговельної війни США і Китаю на світову економіку залишаються невисвітленими, що визначає актуальність теми дослідження.

Мета дослідження, результати якого представлені у цій статті, полягала у визначенні наслідків впливу торговельної війни США і Китаю на розвиток як світової економіки, так і сторін конфлікту зокрема.

Рубіж тисячоліть для світового господарства ознаменувався швидким розвитком китайської економіки загалом та її експортного сектору зокрема. Так, з 1979 по 2010 рік відсоткова частка ВВП Китаю у світовій економіці збільшилася з 1,2 % до 9,3 %, середньорічне збільшення становило 0,3 % [Го 2017]. Хоча нині спостерігається зниження темпів зростання китайської економіки, вона все ще залишається серед лідерів за показниками приросту ВВП [Real... 2019]. Драйвером економічного зростання Китаю був і залишається його експортний сектор. Станом на 2016 рік на Китай припадало більше ніж 12 % світового експорту (найвищий показник у світі) [4 графика... 2016]. Китайська продукція зайняла значну частку традиційно американських ринків (як зовнішніх, так і внутрішніх). Спочатку конкурентний тиск, що чинився імпортом на внутрішньому американському ринку, особливо сильно проявлявся щодо скорочення робочих місць у трудомістких галузях з відносно низькою

зарплатою, зокрема у швейній, текстильній, меблевій, шкіряній та ін. галузях легкої промисловості. Капіталоємкі галузі, оснащені більш кваліфікованою робочою силою (виробництво транспортного обладнання, хімічна, нафтова і вугільна промисловість), донедавна відчували досить низький рівень конкуренції з боку імпорту з країн, які розвивалися [Пчелинцев 2010, 22], однак останнім часом конкуренція з боку економік, що зростають, почала поширюватися і на ці сфери. Виробники комп'ютерів і електронного обладнання відчують особливо сильну конкуренцію з боку імпорту, особливо з країн Південно-Східної Азії. Протягом багатьох років окремі компоненти комп'ютерів, які виготовляються у США, відвантажуються до Китаю, де відбувається комплектація кінцевої продукції на підприємствах із низькою зарплатою [Пчелинцев 2010, 22].

Внаслідок падіння обсягів виробництва у США розпочалося зростання безробіття, відбулися зміни у структурі американської економіки та виникла низка інших проблем. Американські політики очікували, що вступ КНР до СОТ хоча б частково вирішить проблему торгового дефіциту США з Китаєм, однак ці очікування не справдилися. Вважається, що США і нині залишаються основним об'єктом експортної експансії Китаю (див. рис. 1), хоча структура китайського експорту змінюється. Зменшується частка низькотехнологічної та трудомісткої продукції, і зростає частка електроніки, продукції машинобудування, медичного обладнання, хімії тощо. Такі тенденції підштовхнули США до змін зовнішньоторговельної політики, що супроводжувалася відповідною курсовою динамікою американської валюти [Дергачова, Голюк, Згуровський 2019]. Нині у межах так званої “трампономіки” починає проявлятися тенденція до репатріації іноземних виробничих потужностей із Китаю на територію США.

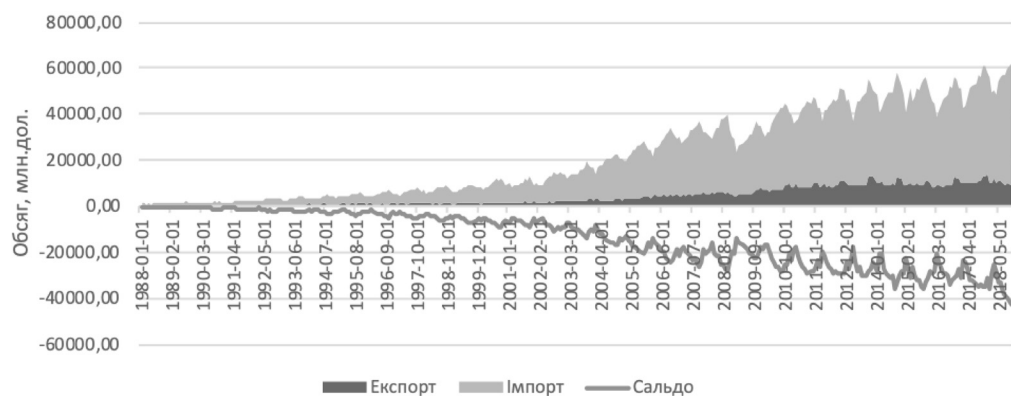

Рис. 1 Експорт та імпорт товарів США відносно Китаю

Джерело: складено авторами на основі даних [U.S. Export... 2019; U.S. 2019].

Економічний протекціонізм був одним із головних елементів передвиборчої кампанії Д. Трампа, який, очоливши американську державу у 2017 році, вдався до рішучих дій у цьому напрямі. У серпні 2017 року було замовлене дослідження китайської економічної політики. Білий дім стверджував [Trump... 2018], що розслідування виявило низку “нечесних” (“unfair”) заходів політики Китаю, включаючи обмеження щодо іноземної власності, які спонукали компанії до передачі технологій, створення Китаєм несправедливих умов для американських компаній, його підтримку кібератак та ін.

Торговельна суперечка призвела до того, що у 2018 році обома країнами було запроваджено серію митних заходів із метою обмеження обсягів взаємної торгівлі, що спричинило суттєве погіршення умов торгівлі між США і Китаєм. Перші протекціоністські заходи, спрямовані проти Китаю, були анонсовані Д. Трампом у березні 2018 року [Trump... 2018]. Спроба досягнути компромісу протягом травневої зустрічі сторін не досягла результату і 6 липня 2018 адміністрація Президента Дональда Трампа офіційно ввела 25 % мито на імпорт китайських товарів на суму 34 млрд. дол. [Tap 2018]. Нові мита поширилися на 818 різновидів товарів, серед яких автомобілі, запчастини до літаків та комп'ютерів. Китай відповів запровадженням відповідних тарифів на 659 американських товарів (авто та морепродукти) [Как торговая... 2018] на суму приблизно 50 млрд. дол. [Владимиров 2018]. Пізніше 24 вересня вступили в дію 10 % тарифи США на китайські товари на суму 200 млрд. дол. і відповідні тарифи Китаю на американські товари на суму 60 млрд. дол. [Кюо 2018]. Цього ж дня США повідомили, що тариф зросте до 25 % з 1 січня 2019 року, якщо Пекін не піде на поступки. Китайська сторона пообіцяла введення мита у розмірі 5–10 % для 5,2 тис. найменувань американських товарів [США 2018]. На початку грудня 2018 року стало відомо, що у рамках форуму G-20 сторони домовилися про відтермінування підвищення тарифів. Нині тривають переговори щодо врегулювання конфлікту [Will the US... 2019].

Серед основних передумов та причин, що спонукали США до настільки рішучих дій у сфері зовнішньоторговельної політики, експерти називають такі:

- Перенесення американськими компаніями виробництва у країни з низьким рівнем зарплат, у т. ч. до Китаю. У результаті американський бюджет недоотримує суттєві обсяги податкових платежів, американці втрачають робочі місця у високотехнологічній сфері, торговий дефіцит між США і Китаєм зростає [Вернивский 2018] (рис. 1). Якщо спочатку негативний вплив китайського імпорту відчули трудомісткі галузі американської промисловості з відносно низьким рівнем технічного оснащення, то нині дедалі більше відбувається згортання зайнятості американців уже у технологічно розвинутих галузях [Пчелинцев 2010, 23].

- Втрати економіки США від незаконного запозичення технологій, у першу чергу китайськими виробниками.

- Низький курс юаня, який знижує вартість китайських товарів.

- Державна підтримка китайських компаній, у першу чергу за рахунок державного банківського сектору.

- Невиконання Китаєм зобов'язань перед СОТ.

Незадоволення у США викликають і інші інструменти китайської економічної політики: субсидії, експортні обмеження на сировину, обмеження ПШ, які вимагають передачі технологій і спільного виробництва з Китаєм, преференції китайським виробникам при державному замовленні та ін. [Вернивский 2018].

Загалом очікується, що наслідки американсько-китайської торговельної війни для світу будуть переважно негативними. За розрахунками Бундесбанку, зростання світового ВВП без урахування Китаю сповільниться на 1 % за два роки замість 0,7 %, як було розраховано згідно зі стандартною моделлю (без урахування торговельного конфлікту) [Торговые... 2018].

Перші негативні наслідки торговельної війни для Китаю уже проявилися. Темпи зростання ВВП Китаю знизилися з 6,8 % у першому кварталі 2018 року до 6,4 % у четвертому кварталі цього ж року, що стало його найгіршим показником за останні 28 років [Рост... 2019]. Однак слід зазначити, що зниження

темпів зростання у 2018 році перебуває у площині вже досить тривалої тенденції зниження темпів економічного розвитку КНР (рис. 2). Згідно з прогнозами Світового Банку, приріст ВВП Китаю у 2019 та 2020 роках знизиться до 6,2 %, а у 2021 очікується подальше зниження до 6,0 % [Всемирный... 2019]. Торговельна війна є лише додатковим фактором зниження темпів економічного зростання китайської економіки. Основною ж причиною є зміна економічної моделі Китаю. Якщо раніше рушійною силою економічного розвитку була промисловість, то останніми роками керівництво Китаю орієнтується на розвиток сфери послуг та внутрішнього споживання [Фаляхов 2016], що у комплексі з низьким рівнем попиту та слабкою інвестиційною активністю і формує низхідний тренд показника приросту китайського ВВП.

Одним із наслідків торговельної війни стала девальвація юаня, яка негативно вплинула на очікування всіх економічних суб'єктів щодо перспектив китайської економіки – сформувалась тенденція відпливу капіталу за межі китайської економіки, знизився індекс Shanghai Composite [Коваленко 2018], погіршилися умови обслуговування Китаєм своїх боргових зобов'язань.

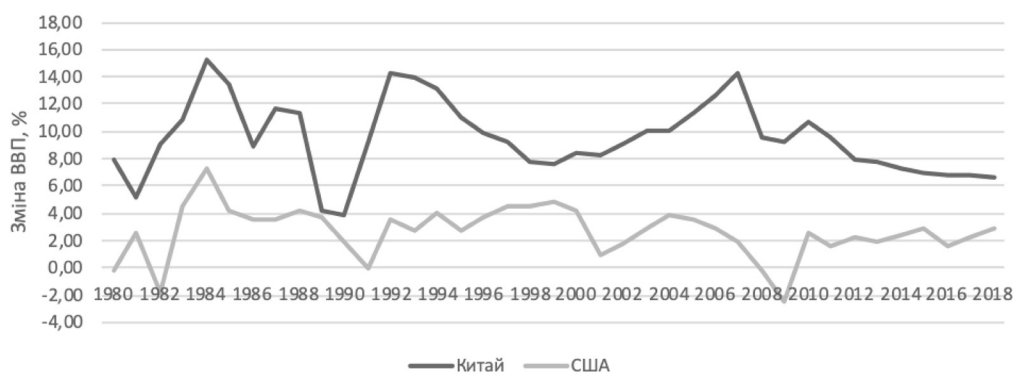

Рис. 2 Приріст валового внутрішнього продукту Китаю у порівнянні з США у 1980–2018 рр.

Джерело: складено авторами на основі даних [Real... 2019].

Американсько-китайський торговельний конфлікт не чинитиме позитивного впливу і на економіку США. Хоча останніми роками намітилася тенденція зростання американської економіки (рис. 2) і за 2018 рік темп приросту ВВП США зріс з 2,2 % до 2,9 % [Всемирный... 2019], однак зростання інфляції і пов'язане з цим очікуване зростання ставки федеральних фондів дає підстави очікувати зниження темпів розвитку американської економіки. Згідно з прогнозами Світового Банку, у майбутньому тенденція зниження темпів зростання американської економіки збережеться, і у 2019 році очікується зростання ВВП на рівні 2,5 %, а у 2020 та 2021 роках – 1,7 % і 1,6 % відповідно [Всемирный... 2019].

Від торговельної війни між США і Китаєм також постраждає і Європа, економіка якої залежить від міжнародної торгівлі. Згідно з прогнозами Світового Банку, очікування щодо зростання економіки Єврозони у 2019 році погіршилися – з 1,7 % до 1,6 %, а у 2020 році значення цього показника очікується на рівні 1,5 % [Всемирный... 2019]. Експорт товарів і послуг забезпечує 27 % ВВП Єврозони, у той час як у США цей показник становить 12 %, а у Китаї – 21 %, згідно з даними ЄЦБ [Голд 2018]. Ці дві країни є найбільшими експортними ринками для Європи, і стан їхньої економіки чинить безпосередній вплив на Єврозону.

Хоча Східна Азія і Тихоокеанський регіон, згідно з прогнозами Світового Банку, і демонструватимуть досить високі темпи зростання [Всемирный... 2019], однак очікується їхнє сповільнення, зокрема у Китаї, Південній Кореї, Індонезії, Малайзії, Тайвані, Японії. Найбільше, на думку фахівців Бундесбанку, постраждає Японія – її гальмування складе близько 1 % [Торговые... 2018].

До ймовірних бенефіціарів торговельної війни перш за все слід віднести Росію. Зрив угоди щодо поставки до Китаю зрідженого газу із США у жовтні 2018 року [Газопровод... 2019] відкрив певні перспективи для Росії, адже ПАТ “Газпром” може розширити експорт газу до Китаю. Крім того, 20 грудня 2019 року заплановано початок постачання до Китаю російського газу з використанням трубопроводу “Сила Сибіру”. Відповідний російсько-китайський договір було укладено ще у травні 2014 року, і він передбачає постачання до КНР 38 млрд. куб. м. газу на рік [Омельченко 2018].

Щодо України, то прагнення розширити експорт китайських товарів в Європу може стимулювати потік інвестицій із КНР до України. За умов розміщення виробництва на території України китайці зможуть скористатися пільговими умовами експорту товарів до ЄС. У той же час як такі досить віддалені перспективи перебувають у площині гіпотез, наслідки кон’юнктурних змін на світовому ринку можуть вплинути на українську економіку вже найближчим часом. Якщо Китай зменшить постачання авто у США, то буде закуповувати менше руди, у тому числі в Україні [Как торговая... 2018], що матиме негативні наслідки для нашої держави.

Картина торговельної війни США і Китаю була б неповною без згадування і інших торговельних протекціоністських заходів, застосованих Д. Трампом проти економік світу останнім часом. У 2018 році всі великі економіки світу були здивовані рішенням США щодо введення торговельних мит на сталь і алюміній з усіх країн. На сьогодні США обкладає додатковим 25 % митом імпорту металопродукції з усіх країн, за винятком Австралії, Аргентини, Бразилії та Південної Кореї, і 10 % митом імпорту алюмінієвих виробів з усіх країн, крім Аргентини, Австралії і Бразилії [Голд 2018]. Якщо дії США відносно китайської продукції були зрозумілими, то заходи стосовно ЄС, з яким ще нещодавно обговорювали нульові митні тарифи в рамках Трансатлантичного торговельного та інвестиційного партнерства, є досить непослідовними. Таким чином, на думку експертів [Голд 2018], Д. Трамп прагне отримати додаткові переваги у переговорах економічного чи політичного характеру. Нині ГАТТ розглядає чимало скарг із боку американських торговельних партнерів, які загалом налаштовані на перспективу застосування контрзаходів проти американської продукції.

Швидкі темпи розвитку експортного сектору китайської економіки зумовили значний профіцит у торгівлі Китаю з багатьма країнами, у тому числі й США. Торговельний дисбаланс став одним з основних факторів, що зумовили зміну вектора зовнішньоекономічної політики США на користь протекціонізму. На тарифні обмеження, ініційовані американським президентом на початку 2018 року, китайська влада відповіла зворотними санкціями. Ескалація конфлікту призвела до розгортання масштабної торговельної війни між США та Китаєм, результати якої уже проявилися у сповільненні темпів розвитку світової економіки. Конфлікт чинить негативний вплив як на безпосередніх учасників конфлікту, так і на інші держави, ступінь уразливості яких залежить у цьому разі перш за все від рівня відкритості їхніх економік. Зокрема, очікується сповільнення темпів зростання економіки Китаю, США, Японії, країн Єврозони та ін. Наслідки торговельної війни для України також очікуються як негативні.

ЛІТЕРАТУРА

Вернивский П. США и Китай: от любви к ненависти // **Экономическая правда.** 2018. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2018/08/15/639518/> (дата звернення: 15.08.2018).

Владимиров В. Торговая война США и Китая: будут ли победители? // **Голос Америки.** 2018. URL: <https://www.golos-ameriki.ru/a/us-china-tradewar/4473173.html> (дата звернення: 07.07.2018).

Всемирный банк ухудшил прогноз роста мирового ВВП на 2019 год // **Finance.ua.** 2019. URL: <https://news.finance.ua/ru/news/-/441700/vsemirnyj-bank-uhudshil-prognoz-rosta-mirovogo-vvp-na-2019-god> (дата звернення: 09.01.2019).

Газопровод “Сила Сибири” // **Официальный сайт ПАО “Газпром”.** URL: <http://www.gazprom.ru/projects/power-of-siberia/> (дата звернення: 28.02.2019).

Го Т. Вклад Китая в рост мировой экономики непрерывно увеличивается // **Теория Китая.** 2017. URL: http://ru.theorychina.org/chinatoday_2483/statdata/201703/t20170310_350972.shtml (дата звернення: 10.03.2017).

Голд Р. От торговой войны между США и Китаем может пострадать Европа // **Ведомости.** 2018. URL: <https://www.vedomosti.ru/economics/articles/2018/06/27/773985-torgovoi-voini-postradat-evropa> (дата звернення: 27.06.2018).

Дергачова В., Голюк В., Згуровський О. Наслідки девальваційної політики Китаю для світового господарства в умовах торговельної війни США і Китаю // **Вісник Маріупольського державного університету.** Серія: Економіка. 2019. № 17.

Как торговая война между США и Китаем отразится на Украине // **Сегодня.** 2018. URL: <https://www.segodnya.ua/economics/enews/kak-torgovaya-voyna-mezhdu-ssha-i-kitaem-otrazitsya-na-ukraine-1154862.html> (дата звернення: 17.07.2018).

Коваленко А. Первые итоги торговой войны США и Китая // **Одесский курьер.** 2018. URL: <https://uc.od.ua/columns/1533/1203910> (дата звернення: 03.07.2018).

Омельченко О. Світова торгова війна: наслідки для світу та України // **Європейська правда.** 2018. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/06/22/7083470/> (дата звернення: 22.06.2018).

Пчелинцев В. Рынок труда США в условиях глобализации: тенденции развития и актуальные проблемы // **Глобализация рынков труда: Динамика, проблемы, перспективы.** Сборник обзоров / под. ред. Веселовского С. Москва, РАН, 2013. 248 с.

Рост экономики Китая замедлился до минимума за последние 28 лет // **Новая газета.** 2019. URL: <https://www.novayagazeta.ru/news/2019/01/21/148515-gost-ekonomiki-kitaya-zamedlilsya-do-minimuma-za-poslednie-28-let> (дата звернення: 21.01.2019).

США вступил в экономическую войну с Китаем // **Деловая столица.** 2018. URL: <http://www.dsnews.ua/world/ssha-vstupil-v-ekonomicheskuyu-voynu-s-kitaem-24092018101800> (дата звернення: 24.09.2018).

Торговые войны США и Китая: аналитики оценили, кто пострадает больше // **Сегодня.** 2018. URL: <https://www.segodnya.ua/economics/enews/torgovye-voynu-ssha-i-kitaya-analitiki-ocenili-kto-postradaet-bolshe-1156900.html> (дата звернення: 23.07.2018).

Фаляхов Р. Китай подвел планету // **Газета.ru.** 2016. URL: <https://www.gazeta.ru/business/2016/01/19/8029601.shtml> (дата звернення: 19.01.2016).

4 графика о доминировании Китая в мировой торговле // **Вести.** 2016. URL: <https://www.vestifinance.ru/articles/74772> (дата звернення: 08.09.2016).

Kuo L. New tariffs take effect as China accuses US of ‘economic hegemony’ // **The Guardian**. 2018. URL: <https://www.theguardian.com/world/2018/sep/24/new-us-tariffs-on-china-take-effect-with-no-compromise-in-sight> (дата звернення: 24.09.2018).

Real GDP growth. World development indicators // **World Data Atlas Knoema**. URL: <https://knoema.com/atlas/China/Real-GDP-growth?compareTo=US,GB,JP>. (дата звернення: 28.02.2019).

Tan W. The trade war is complicating China’s efforts to fix its economy // **CNBC**. 2018. URL: <https://www.cnbc.com/2018/07/18/us-china-trade-wars-impact-on-chinas-economy.html> (дата звернення: 18.07.2018).

Trump announces tariffs on \$60bn in Chinese imports // **BBC**. 2018. URL: <https://www.bbc.com/news/business-43494001> (дата звернення: 22.03.2018).

U.S. Export of Goods by F.A.S. Basis to China, Mainland // **Federal Bank of St. Louis**. URL: <https://fred.stlouisfed.org/series/EXPCH> (viewed on February 11, 2019).

U.S. Import of Goods by Customs Basis from China // **Federal Bank of St. Louis**. URL: <https://fred.stlouisfed.org/series/IMPCH> (viewed on February 11, 2019).

Will the US and China finally agree a trade deal? // **BBC**. 2019. URL: <https://www.bbc.com/news/business-47047289> (дата звернення: 30.01.2019).

REFERENCES

Vernivskiy P. (2018), “SSHA i Kitay: ot lyubvi k nenavisti”, available at: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2018/08/15/639518/> (accessed August 15, 2018). (In Russian).

Vladimirov V. (2018), Torgovaya voyna SSHA i Kitaya: budut li pobediteli?, available at: <https://www.golos-ameriki.ru/a/us-china-tradewar/4473173.html> (accessed July 07, 2018). (In Russian).

Vsemirnyy bank ukhudshil prognoz rosta mirovogo VVP na 2019 god (2019), available at: <https://news.finance.ua/ru/news/-/441700/vsemirnyj-bank-uhudshil-prognoz-rosta-mirovogo-vvp-na-2019-god> (accessed January 09, 2019). (In Russian).

Gazopovod “Sila Sibiri” (2019), available at: <http://www.gazprom.ru/projects/power-of-siberia/> (accessed February 28, 2019). (In Russian).

Go T. (2017), Vklad Kitaya v rost mirovoy ekonomiki nepreryvno uvelichivayetsya, available at: http://ru.theorychina.org/chinatoday_2483/statdata/201703/t20170310_350972.shtml (accessed March 10, 2017). (In Russian).

Gold R. (2018), Ot torgovoy voyny mezhdru SSHA i Kitayem mozhet postradat’ Evropa, available at: <https://www.vedomosti.ru/economics/articles/2018/06/27/773985-torgovoi-voini-postradat-evropa> (accessed June 27, 2018). (In Russian).

Derhachova V., Holyuk V., Zhurovs’kyi O. (2019), “Naslidky deval’vatsiynoyi polityky Kytayu dlya svitovoho hospodarstva v umovakh torhovel’noyi viyny SSHA i Kytayu”, in *Visnyk Mariupol’s’koho derzhavnoho universytetu. Seriya: Ekonomika*, No. 17. (In Ukrainian).

Kak torgovaya voyna mezhdru SSHA i Kitayem otrazitsya na Ukraine (2018), available at: <https://www.segodnya.ua/economics/enews/kak-torgovaya-voyna-mezhdru-ssha-i-kitaem-otrazitsya-na-ukraine-1154862.html> (accessed July 17, 2018). (In Russian).

Kovalenko A. (2018), Pervyye itogi torgovoy voyny SSHA i Kitaya, available at: <https://uc.od.ua/columns/1533/1203910>. (accessed July 03, 2018). (In Russian).

Rost ekonomiki Kitaya zamedlilsya do minimuma za posledniye 28 let (2019), available at: <https://www.novayagazeta.ru/news/2019/01/21/148515-rost-ekonomiki-kitaya-zamedlilsya-do-minimuma-za-poslednie-28-let> (accessed January 21, 2019). (In Russian).

SSHA vstupil v ekonomicheskuyu voynu s Kitayem (2018), available at: <http://www.dsnews.ua/world/ssha-vstupil-v-ekonomicheskuyu-voynu-s-kitaem-24092018101800> (accessed September 24, 2018). (In Russian).

Omel'chenko O. (2018), Svitova torгова viyna: naslidki dlya svitu ta Ukraїni, available at: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/06/22/7083470/> (accessed June 22, 2018). (In Ukrainian).

Pchelintsev V. (2013), "Rynok truda SSHA v usloviyakh globalizatsii: tendentsii razvitiya i aktual'nyye problem", in Veselovskiy S. (Ed.), *Globalizatsiya rynkov truda: Dinamika, problemy, perspektivy. Sbornik obzorov*, RAN, Moskva. 248 s. (In Russian).

Torgovyye voyny SSHA i Kitaya: analitiki otsenili, kto postradayet bol'she (2018), available at: <https://www.segodnya.ua/economics/enews/torgovye-voyny-ssha-i-kitaya-analitiki-ocenili-kto-postradaet-bolshe-1156900.html> (accessed July 23, 2018). (In Russian).

Falyakhov R. (2016), Kitay podvel planetu, available at: <https://www.gazeta.ru/business/2016/01/19/8029601.shtml> (accessed January 19, 2016). (In Russian).

4 grafika o dominirovanii Kitaya v mirovoy trgovle (2016), available at: <https://www.vestifinance.ru/articles/74772> (accessed September 08, 2016). (In Russian).

Kuo L. (2018), New tariffs take effect as China accuses US of 'economic hegemony', available at: <https://www.theguardian.com/world/2018/sep/24/new-us-tariffs-on-china-take-effect-with-no-compromise-in-sight> (accessed September 24, 2018).

Real GDP growth. World development indicators (2019), available at: <https://knoema.com/atlas/China/Real-GDP-growth?compareTo=US,GB,JP..> (accessed February 28, 2019).

Tan W. (2018), The trade war is complicating China's efforts to fix its economy, available at: <https://www.cnbc.com/2018/07/18/us-china-trade-wars-impact-on-chinas-economy.html> (accessed July 18, 2018).

Trump announces tariffs on \$60bn in Chinese imports (2018), available at: <https://www.bbc.com/news/business-43494001> (accessed March 22, 2018).

U.S. Export of Goods by F.A.S. Basis to China, Mainland (2019), available at: <https://fred.stlouisfed.org/series/EXPCH> (accessed February 11, 2019).

U.S. Import of Goods by Customs Basis from China (2019), available at: <https://fred.stlouisfed.org/series/IMPCH> (accessed February 11, 2019).

Will the US and China finally agree a trade deal? *BBC* (2019), available at: <https://www.bbc.com/news/business-47047289> (accessed January 30, 2019).

ТОРГОВЕЛЬНА ВІЙНА США І КИТАЮ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

В. В. Дергачова, В. Я. Голюк, О. М. Згуровський

Мета статті полягає у дослідженні поточної торговельної війни між США та Китаєм, аналізі передумов конфлікту, впливу протекціоністської політики країн як на американську та китайську економіки, так і на все світове господарство.

У статті розглянуто основні передумови торговельної війни, які полягають у такому: масове перенесення виробничих потужностей із США до Китаю, швидке зростання експорто-орієнтованого сектору китайської економіки, що призвело до значного торговельного дефіциту США відносно Китаю. Перший крок у нинішній торговельній

суперечці було зроблено президентом США, який застосував низку митних заходів для протидії конкуренції з боку китайської економіки. Китайська влада відреагувала серією зворотних тарифів, спрямованих проти економіки США. Згодом тарифний конфлікт перетворився на руйнівну торговельну війну між двома найбільшими економіками світу.

Дослідження демонструє, що американсько-китайська суперечка матиме переважно негативний вплив на все світове господарство. Очікується сповільнення економічного зростання у країнах Євразії, Азійсько-Тихоокеанського регіону, особливо у Китаї та Японії. Китайська економіка вже продемонструвала зниження темпів економічного зростання. Торговельна війна, за якою слідувала девальвація юаня та зниження індексів ділової активності, погіршує економічні прогнози щодо цієї країни. Очікується, що торговельна війна не принесе значної вигоди і для економіки США. Незважаючи на втечу капіталів з Китаю до США, зростання американської економіки сповільнюється. Враховуючи значний внесок до економічного розвитку Євразії з боку її зовнішньоекономічного сектору, очікуються негативні наслідки торговельного конфлікту і для економіки Європи. Нинішня торговельна суперечка відкриває нові можливості для Росії, яка може збільшити експорт природного газу до Китаю. Наслідки американсько-китайської торговельної війни для України будуть переважно негативними.

Ключові слова: США, Китай, торговельна війна, мито, торговельний дефіцит

ТОРГОВАЯ ВОЙНА США И КИТАЯ: ПРИЧИНЫ И ПОСЛЕДСТВИЯ ДЛЯ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

В. В. Дергачева, В. Я. Голук, А. М. Згуровский

Цель статьи заключается в исследовании текущей торговой войны между США и Китаем, анализе предпосылок конфликта, влияния протекционистской политики стран как на американскую и китайскую экономики, так и на все мировое хозяйство.

В статье рассмотрены основные предпосылки торговой войны, которые заключаются в следующем: массовый перенос производственных мощностей из США в Китай, быстрый рост экспортно-ориентированного сектора китайской экономики, что привело к значительному торговому дефициту США в отношении Китая. Первый шаг в нынешнем торговом споре был реализован президентом США, который применил ряд таможенных мер по противодействию конкуренции со стороны китайской экономики. Китайские власти отреагировали серией обратных тарифов, направленных против экономики США. Впоследствии тарифный конфликт превратился в разрушительную торговую войну между двумя крупнейшими экономикami мира.

Исследование показывает, что американо-китайский спор будет иметь преимущественно негативное влияние на все мировое хозяйство. Ожидается замедление экономического роста в странах Евразии, Азиатско-Тихоокеанском регионе, особенно в Китае и Японии. Китайская экономика уже продемонстрировала снижение темпов экономического роста. Торговая война, за которой последовала девальвация юаня и снижение индексов деловой активности, ухудшает экономические прогнозы в отношении этой страны. Ожидается, что торговая война не принесет значительной выгоды и для экономики США. Несмотря на бегство капиталов из Китая в США, рост американской экономики замедляется. Учитывая значительный вклад в экономическое развитие Евразии со стороны ее внешнеэкономического сектора, ожидаются негативные последствия торгового конфликта и для экономики Европы. Нынешний торговый спор открывает новые возможности для России, которая может увеличить экспорт природного газа в Китай. Последствия американо-китайской торговой войны для Украины будут преимущественно отрицательными.

Ключевые слова: США, Китай, торговая война, пошлина, торговый дефицит

Стаття надійшла до редакції 30.04.2019